

פרשת וישב: כיצד נער בודד שולט ביצרו במצרים?

1. **עמוס ב:** על שלושה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו, על **מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעליים. יומא לה,ב:** רשע בא לבית דין של מעלה, אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה? אם אמר נאה הייתי וטרוד ביצרי הייתי, אומרים לו כלום נאה היית מיוסף הצדיק?! בכל יום ויום הייתה אשת פוטיפר משדלתו בדברים... אמרה לו הריני חובשתך בבית האסורים, אמר: ה' מתיר אסורים. הריני כופפת קומתך, אמר: ה' זוקף כפופים. הריני מסמאת את עיניך, אמר: ה' פוקח עורים... נמצא יוסף מחייב את הרשעים.

בראשית מט,כב: בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור – **בראשית רבה צח:** בנות מלכים היו מציצות עליו דרך החרכין ומשליכות עליו נזמים וטבעות כדי שיתלה עינו ויביט בהן.

בראשית לט,יא: ויהי כהיום הזה ויבוא הביתה לעשות מלאכתו - **רש"י:** רב ושמואל (סוטה לו), חד אמר מלאכתו ממש וחד אמר לעשות צרכיו עמה, אלא **שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו.**

תורת מנחם תשכ"א/א/262: צריך להבין: מהו הדיוק 'דמות דיוקנו של אביו' – מדוע לא מספיק רק הזיכרון אודותיו ונצרך דווקא לראות את **צורת הפנים?**

חתם סופר שבת מט: מאי טעמא לא נראה יעקב ליהודה כשבא אצל תמר או לאחים כשמכרו ליוסף?

2. **חידושי אגדות מהרש"א סוטה לו:** מאן דאמר לעשות צרכיו עמה – דרש מדלא כתיב 'לעשות מלאכה' אלא כתיב 'לעשות מלאכתו', דייק ליה לעשות צרכיו ולא **מלאכת אדוניו.**

תורה תמימה: מה ראה הדורש לדרוש בגנות יוסף מה שהתורה כיסתה ובפרט כשאפשר לפרש מלאכתו ממש? יש לומר דאדרבה בזה התווספה מעלת צדקתו שאעפ"כ כבש את יצרו ועמד בניסיון.

ליקוטי שיחות ה'283: ההוראה לרוב בני אדם היא מהפירוש השני ברש"י, שנח היה צדיק רק ביחס לבני דורו, צדיק בשם המושאל בלבד ודרגה כזו של צדיק **שייכת לרוב בני האדם**... ומכאן **נתינת-כוח לכל יהודי**, שמבלי הבט על עומקם של מי המבול, הוא יכול להציל את עצמו ואת העולם כולו.

3. **בבא בתרא נח:** רבי בנאה היה מציין את המערות... כשהגיע למערת אדם הראשון, יצאה בת קול ואמרה הסתכלת **בדמות דיוקנו של אדם הראשון**, בדיוקנו עצמו אל תסתכל... פניו של יעקב אביו מעין פניו של אדם הראשון.

מגלה עמוקות אופן קמו: מובא בכתבי האר"י שאדם הראשון פגם בחטא עץ הדעת בשלוש העבירות החמורות: עבודה זרה [שסירב לקב"ה], גילוי עריות [עורר רוח תאוה], ושפיכות דמים [גרם את המוות]... ואחר כך נתקן על ידי ג' אבות: אברהם תיקן עבודה זרה [הפיץ אמונה], יצחק תיקן שפיכות דמים [הורה לעשו לשחוט הבהמה ולא להורגה באכזריות] ו**יעקב תיקן גילוי עריות** [מיטתו שלמה].

תורת מנחם שם/264: עפ"ז יש לבאר הפעולה דראיית **דיוקנו של אביו** - שופריה דיעקב שהיה מעין **שופריה דאדם הראשון** – שעניין זה מזכיר את תיקון הפגם של אדם הראשון בכל ג' הקוים דעבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים, הרי זה פעל אצלו שלא להיכנס בעניינים של חשבונות ושקו"ט אלא לעמוד בניסיון ובאופן של 'וינס ויצא החוצה'.

רמב"ם הלכות תשובה ג,ד: צריך כל אדם שיראה עצמו כאילו חציו זכאי וחציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב: חטא חטא אחד, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה וגרם לו השחתה. עשה מצוה אחת - הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה, שנאמר: 'וצדיק יסוד עולם' - זה שצדק, הכריע את כל העולם לזכות והצילו.

4. **בראשית מה,כז:** וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב אביהם. **רש"י:** סימן מסר להם במה היה עוסק כשפירש ממנו? בפרשת **עגלה ערופה.**

ליקוטי שיחות ל'223: יש לבאר הטעם לזה שבשעה שפירש יוסף מיעקב היו עוסקים בפרשת עגלה ערופה: לפני ירידתו של יוסף למצרים, ערות הארץ, היה צריך לתוספת כוח רוחני כדי לעמוד שם בצדקו. וזהו שלמד אתו פרשת עגלה ערופה בה מזהרים זקני העיר להתעסק בלויית האיש ההולך ל'שדה' ולתת לו כל צרכיו כל זמן היותו בשדה. זוהי הנתינת-כוח ליוסף לעמוד בצדקו גם במצרים.